

УДК 347.454

Марина Хоменко,студентка Інституту прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИН ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ І СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ СЬОГОДЕННЯ

Стаття присвячена дослідженню злочинів проти статевої свободи і статевої недоторканності, а саме: визначенню поняття злочинів проти статевої свободи, аналізу деяких складів злочинів розділу IV Особливої частини Кримінального кодексу України, практики кваліфікації цієї категорії злочинів, законодавчим змінам у регулюванні вищезазначеного виду злочинів.

Ключові слова: злочини проти статевої свободи і статевої недоторканності, зґвалтування, статева свобода, статева недоторканність, неприродні статеві зносини, реєстр педофілів, неповнолітня особа, особа, яка не досягла шістнадцятилітнього віку, статевий зв'язок.

Постановка проблеми. Відповідно до Основного Закону та низки міжнародних актів, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні та світі найвищою соціальною цінністю. Злочини проти статевої свободи й недоторканності особистості пов'язані з грубими порушеннями норм суспільної моралі та особистої свободи особи, тому Особливою частиною закону про кримінальну відповідальність за вищезазначені злочини передбачені одні з найсуворіших покарань.

Згідно із сучасною статистикою, розкритість злочинів проти статевої свободи перебуває на дуже низькому рівні, що свідчить про те, що 2/3 посягань на недоторканність особи залишаються не розкритими або тяжкість покарання не співвідноситься з тяжкістю діяння. Це є наслідком того, що законодавче регулювання запобігання цим злочинам і розслідування їх перебуває на низькому рівні, а отже, потребує змін. Ухвалення конвенції Ради Європи призвело до прийняття Законів України від 6 грудня 2017 р. № 2227-VIII [7] і від 14 березня 2018 р. № 2334-VIII, на підставі яких унесено серйозні зміни до розділу IV Особливої частини Кримінального кодексу (далі – КК) України. Законодавчі нововведення вимагають уваженого наукового осмислення, зокрема, в аспекті з'ясування того, наскільки вдало Україною виконано міжнародно-правові зобов'язання й рекомендації. Отже, актуальність цієї теми зумовлена останніми законодавчими змінами, що, як уже зазначалося вище, потребують наукового дослідження, задля раціоналізації застосування на практи-

ці. Адже, дійсно, від якості норм КК України, що встановлюють відповідальність за порушення статевої недоторканності і статевої свободи, залежить і сам обсяг прав особи в цій сфері суспільного життя, й охорона цих благ від злочинних посягань.

Метою статті є висвітлення законодавчих змін і дослідження деяких складів злочинів проти статевої свободи окремо.

Виклад основного матеріалу. Ученими, які зробили значний внесок у дослідження цієї проблеми, є Ю. Антонян, А. Піонтковський, А. Ігнатов, Л. Андрєєва, Б. Бліндер, М. Бажанов, Л. Гаухман, М. Шаргородський, В. Сафронов, І. Гальперін, С. Косенко, Ю. Александров, С. Киренко, О. Синеокий, М. Корчовий та ін. Особливу увагу необхідно звернути на дослідження О. Дудорова, оскільки він детально дослідив законодавчі нововведення.

Під злочинами проти статевої свободи і статевої недоторканності особи варто розуміти умисні дії суб'єкта проти охоронюваної кримінальним законом статевої свободи чи статевої недоторканності його реального або передбачуваного партнера, що порушують установлені у суспільстві уклад статевої відносин та основні принципи моральності [1]. Під статевою свободою потрібно розуміти право особи самостійно обирати собі партнера для сексуального спілкування, форму такого спілкування й не допускати в цій сфері будь-якого примусу. Доросла (у контексті КК України це особа, якій виповнилось 16 років, а не особа, яка досягла визначеного Сімейним кодексом (далі – СК)

України шлюбного віку) і психічно здорова людина сама визначає, з ким і в який спосіб вона задовольнятиме свої сексуальні потреби. Якщо статевая свобода пов'язується зі спроможністю особи розпоряджатись собою у сфері сексуального спілкування, то статевая недоторканність означає охоронюваний законом стан, за якого забороняється вступати в сексуальні контакти з особою, яка з певних причин (наприклад, через недосягнення відповідного віку або наявність психічної хвороби) не є носієм статевої свободи [3].

Як зазначає в статті Т. Рожко, сьогодні практика кваліфікації цієї категорії злочинів не позбавлена недоліків. Серед найбільш поширених із них такі:

- існує помилка кваліфікації судами легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень у разі скоєння зґвалтування та насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом. У цьому випадку таке діяння не потребує додаткової кваліфікації за ст. 121 КК України;

- суди у вирахах не завжди мотивують, у яких саме діях обвинувачених виражалася погроза застосування фізичного насильства як засіб подолання опору потерпілих осіб, і не наводять на підтвердження доказів реальності сприйняття потерпілими таких погроз;

- неоднаковою є судова практика у визначенні ознаки повторності під час кваліфікації дій винної особи, яка без значної перерви в часі вчинила стосовно однієї й тієї ж потерпілої особи насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом, а потім її зґвалтувала у зворотному порядку;

- снують випадки помилкової кваліфікації діяння у випадках, коли суди помилково вважають, що кваліфікуюча ознака вчинення зґвалтування групою осіб відсутня, коли інші учасники злочину не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність;

- з моменту прийняття у 2001 р. КК України в тексті ч. 3 ст. 153 цього Кодексу містилася неточність, згідно з якою можна було розуміти, що відповідальність за цією частиною статті настає лише в разі вчинення насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом щодо малолітньої чи малолітнього за умови, якщо воно спричинило особливо тяжкі наслідки. Законом України від 21 грудня 2004 р. № 2276-IV цю неточність виправлено: насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом має дві кваліфікуючі ознаки – вчинене щодо малолітньої або малолітнього або якщо воно спричинило тяжкі наслідки. Але деякі суди й до цього часу використовують стару редакцію ч. 3 ст. 153 КК України;

- засуджуючи осіб за вчинення статевого зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості (ст. 155 КК України), суди не в усіх випадках досліджували здатність потерпілих з урахуванням їхнього малолітнього віку усвідомлювати характер учинюваних із ними дій [2].

Отже, помилки під час кваліфікації цього виду злочинів можна подолати тільки в разі максимальної оптимізації законодавчого регулювання визначення та характеристики злочинів проти статевої свободи та недоторканності.

Усе ж таки, враховуючи мету статті, а саме висвітлення законодавчих змін, необхідно до них звернутися безпосередньо. Отже, розпочнемо зі змін до ст. 152 КК України. Складом злочину, передбаченим цією статтею, є зґвалтування. Основним безпосереднім об'єктом зґвалтування (ст. 152 КК України) залежно від того, хто є потерпілим від цього злочину, варто визнавати статеву свободу чи статеву недоторканність особи, а додатковими об'єктами, зокрема, належний фізичний і психічний розвиток неповнолітніх, тілесну і психічну недоторканність, честь і гідність особи [3]. Закон України від 6 грудня 2017 р. № 2227-VIII закріплює гендерно нейтральні визначення зґвалтування (ст. 152 КК України) і відмінного від нього сексуального насильства (ст. 153 КК України), у яких природні біологічні відмінності між чоловіком і жінкою до уваги не беруться. Варто також наголосити на тому, що особи, які перебувають у шлюбі, також можуть бути потерпілими від цього злочину. Адже, як зазначає О. Дудоров, шлюб не вважається автоматичним свідченням згоди особи на сексуальне спілкування за будь-яких обставин, а ст. 152 КК України не містить застереження про визнання зґвалтуванням лише позашлюбного сексуального проникнення, потерпілою від розглядуваного злочину може бути й особа, яка перебуває з винуватим у шлюбі. Необхідно зазначити, що злочини, у яких гвалтівником є чоловік (дружина) потерпілого, зараховувалось до злочинів, кримінальне провадження щодо яких розпочиналось лише на підставі заяви потерпілого.

Ще одним важливим нововведенням можна вважати спосіб учинення злочину – обман. За попередньою редакцією ст. 152 КК України, дії того, хто домігся згоди особи на статевий акт не за допомогою фізичного чи психічного насильства або використання безпорадного стану, а шляхом обману, не утворювали складу зґвалтування. Стаття 152 КК України, викладена в редакції Закону України від 6 грудня 2017 р. № 2227-VIII, безпосередньо не передбачає обман як один

зі способів зґвалтування, відповідно, не містить жодних застережень щодо його можливого виду. Незважаючи на це, проникнення в один із природних отворів тіла іншої особи, поєднане з уведенням її в оману, може розцінюватися як зґвалтування за умови, що особа не надала б на це згоди, якби не була введена в оману щодо певних обставин – природи чи мети сексуального проникнення, особи того, хто його вчиняє, тощо [6].

Сучасне законодавче регулювання потребує деяких змін, а саме стосовно віку осіб, які є жертвами зґвалтування. Що стосується статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості, то тут ситуація інша. Насамперед такі зносини мають добровільний характер, тобто здійснюються без застосування фізичного насильства, погрози його застосування й використання безпорадного стану потерпілої особи. Звідси випливає, що, оскільки потерпіла (потерпілий) за своїм розвитком і психічним станом розуміє характер і наслідки вчинюваних із нею (ним) дій і добровільно погоджується на це, ані статевої свободі, ані статевої недоторканості шкода не заподіюється. Особа, яка не досягла статевої зрілості, цілком спроможна (особливо у вік високих інформаційних технологій) адекватно усвідомлювати значення певних дій, бути носієм статевої свободи та за власною ініціативою реалізувати своє суб'єктивне право.

Невипадково, законодавець деяких країн як кваліфікуючу обставину статевих зносин та інших дій сексуального характеру з особою, що не досягла шістнадцятирічного віку, передбачає вчинення таких діянь щодо особи, яка досягла дванадцятирічного, але не досягла чотирнадцятирічного віку (наприклад, ч. 3 ст. 13, ч. 2 ст. 135 КК РФ). З огляду на виключно добровільний характер цих діянь, стає ще більш очевидним, що в сучасних умовах уже дванадцятирічні суб'єкти добре розуміють характер учинюваних щодо них дій. Інша справа, що це виходить за межі галузі приватних інтересів і торкається інтересів суспільства, яке не зацікавлено в зростанні кількості ранніх сексуальних контактів [4].

Що ж стосується нормального фізичного, психічного та соціального розвитку неповнолітніх, який найчастіше називається або як основний (ст. ст. 155, 156), або як додатковий (ст. ст. 152, 153) об'єкт статевих злочинів, то варто зазначити, що його охорона не задекларована в назві жодного розділу. Треба зауважити, що окремої частини КК України, де передбачаються відповідні розділи про злочини проти інтересів неповнолітніх, немає, на відміну, наприклад, від КК Республіки Молдова чи КК Республіки Вірменія,

тобто зазначений розвиток не є в Україні складником загального об'єкта кримінально-правової охорони. Отже, законодавець прагне вирішити проблему, наприклад, тієї ж педофільії виключно за рахунок репресивних можливостей кримінального покарання. Варто зазначити, що статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, і розбещення неповнолітніх з погляду їхньої кримінально-правової природи є злочинами проти моральності (інтересів суспільства в сексуальній сфері) і повинні бути розміщені в розділі XII КК України.

Сьогодні в Нацполіції України пропонують створити відкритий реєстр педофілів. Україні необхідний реєстр педофілів, проте чи повинен він бути відкритим, питання не вирішене, зауважила уповноважена Кабінету Міністрів з питань гендерної політики Катерина Левченко. За її словами, відкритий реєстр – це та мета, до якої треба йти. Проте доступність даних може використовуватись для тиску на особу. Ще влітку минулого року в парламенті зареєстрували законопроект, що має допомогти захистити дітей від статевих злочинів. Спочатку він передбачав запровадження відкритого реєстру педофілів, але після низки зауважень його відкликали на доопрацювання. У липні цього року подано проект на заміну. Зареєстрований у парламенті законопроект, окрім створення єдиного реєстру педофілів, також розділяє осіб, засуджених за статеві злочини проти дітей, на дві групи: здорові та хворі на педофілію. Здорові відбудуватимуть покарання відповідно до вироку – до двадцяти років позбавлення волі.

Міжнародний досвід свідчить, що відкривати такі реєстри для широкого загалу не варто, зазначила представниця Уповноваженого з дотримання прав дитини та сім'ї Оксана Філіпішина. За її словами, тоді в родинах, де вчинено насильство, починають його ретельно приховувати. У 1996 році у США ухвалили закон Меган Канка. Він названий на честь семирічної дівчинки, яку зґвалтував і вбив педофіл, котрий раніше вже відбував покарання за розбещення малолітніх дівчат. Відповідно до цього закону, у США створено відкриту електронну базу персональних даних осіб, які здійснювали сексуальні злочини й засуджені за це. У різних країнах такі реєстри неоднакові. Вони відкриті для всіх або лише для відповідних відомств та установ. У Польщі відкритий реєстр осіб, засуджених за злочини, пов'язані із сексуальною наругою над малолітніми. Він створений наприкінці минулого року. Усього оприлюднено імена, адреси, фотографії 800 педофілів, жертвами яких ставали діти до 15 років [5].

Статтею 155 КК України передбачено покарання за статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Сфера застосування ст. 155 КК України суттєво звужена завдяки новій редакції ст. 152 КК України, згідно з ч. 4 якої до згвалтування варто зараховувати дії сексуального характеру стосовно особи, яка не досягла чотирнадцяти років, незалежно від її добровільної згоди. За такого підходу існування ст. 155 КК України взагалі втрачало сенс, оскільки статевий акт з особою, що досягла статевої зрілості, тобто чотирнадцяти років, не визнавався кримінально караним. Мабуть саме з метою усунення цього протиріччя Законом України від 14 березня 2018 р. ст. 155 КК України викладена в новій редакції, згідно з якою злочинном визнаються статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. З одного боку, такий крок, безумовно, варто підтримати, оскільки він уніфікує ознаки злочинів, передбачених ст. ст. 155 і 156 КК України, щодо віку потерпілої особи й усуває можливість доволі парадоксальної ситуації, коли суто статеві зносини з особою, що досягла 14-річного віку, не є караними, а певні дії чи розмови на сексуальні теми, що їх супроводжують, можуть підпадати під ознаки фізичного чи інтелектуального розбещення. Зазначений підхід відповідає не тільки логіці чинного СК України в цьому питанні (ч. 2 ст. 23 СК України право на шлюб неповнолітньої особи пов'язує з досягненням нею шістнадцяти років), а й конструкціям інших статевих злочинів, обтяжуючі обставини вчинення яких пов'язуються саме з віком потерпілого, а не з фізіологічним станом організму неповнолітньої особи. До того ж суттєво полегшується процес доказування наявності складу цього злочину в діях близького родича або члена сім'ї, особи, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого або піклування про нього (ч. 2 ст. 155 КК України), оскільки вони можуть не знати, досягли потерпілі статевої зрілості чи ні (для цього необхідні спеціальні знання), але точно знають, скільки їм років [7]. Але, з іншого боку, суперечності, про які йшлося вище, тільки поглиблюються. Якщо станом на 2018 р. потерпілим від злочину, передбаченого ст. 155 КК України, може бути будь-яка особа, що не досягла 16-річного віку, то з набранням чинності Законом від 6 грудня 2017 р. – тільки особа, яка досягла чотирнадцяти, але не досягла шістнадцяти років, тобто сфера дії ст. 155 кардинально звужується.

Змінюючи диспозицію ч. 1 ст. 155 КК України Законом України від 14 березня 2018 р., законодавець обрав власний шлях, пов'язавши цей злочин із природними або

неприродними статевими зносинами й порушивши системні зв'язки між ст. ст. 152 і 153 КК України. Термін «статеві зносини» використовується лише в межах ст. 152 й означає виключно природний гетеросексуальний статевий акт між представниками різних статей. Тому неприродних статевих зносин не може бути за визначенням. Невипадково ані ст. 153, ані ст. 154 терміном «неприродні статеві зносини» не оперують, говорячи або про задоволення статевої пристрасті неприродним способом (ст. 153), або про статевий зв'язок неприродним способом (ст. 154).

Потребує певного законодавчого коректування й конструкція, передбачена ч. 1 ст. 156 КК України. Як уже зазначалося, розпусні дії завжди мають суто добровільний характер, про що прямо згадується в деяких КК зарубіжних країн. Як видається, подібний досвід варто було б запозичити. Розпусні дії, що супроводжуються насильством, охоплюються поняттям інших дій сексуального характеру під час насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом і повинні кваліфікувати за ч. 2 або ч. 3 ст. 153 КК України. Варто звернути увагу й на те, що назва ст. 156 «Розбещення неповнолітніх» не зовсім узгоджується зі своїм змістом, оскільки неповнолітні – це особи віком від 14 до 18 років, а диспозиція ст. 156 КК України обмежує сферу її застосування вчиненням розпусних дій щодо особи, яка не досягла 16-річного віку. Тому більш вдалою була б назва «Розпусні дії». До речі, саме такий підхід використовує законодавець інших країн. Так, наприклад, ст. 142 КК Республіки Вірменія, ст. 175 КК Республіки Молдова, параграф 207 і 207 КК Австрії мають назву «Розпусні дії». Проте ніяких змін у зазначеній площині ні Законом України від 6 грудня 2017 р., ні Законом України від 14 березня 2018 р. в ст. 156 КК України не внесено.

Певних змін потребує й ст. 154. За чинним КК України, на відміну від попереднього КК, самостійним способом учинення згвалтування визнається лише погроза фізичного насильства. Інші види погроз, наприклад, погроза знищення або пошкодження майна потерпілої особи або її близьких родичів чи розголошення компрометуючих відомостей згвалтування не утворюють. Законом України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» від 6 грудня 2017 р. ч. 1 ст. 154 КК України викладена в такій редакції: «Примушування

особи без її добровільної згоди до здійснення акту сексуального характеру з іншою особою». При цьому, згідно з приміткою до ст. 152 КК України, згода вважається добровільною, якщо вона є результатом вільного волевиявлення особи, з урахуванням супутніх обставин. Що стосується використання винним матеріальної або службової залежності потерпілої особи та погрози знищення, пошкодження або вилучення майна потерпілої особи чи її близьких родичів або погрози розголосити відомості, що ганьблять її чи близьких родичів, то вони розглядаються як кваліфікуючі (ч. 2 ст. 154) або особливо кваліфікуючі (ч. 3 ст. 154) обставини.

Незрозумілим також залишається й питання щодо обсягу такого поняття, як «добровільна згода потерпілої особи». За чинною редакцією ст. 152 КК України, перелік неправомірних дій, якими обумовлюється факт зґвалтування, є вичерпним. Тому дії особи, яка домоглася згоди особи протилежної статі на статеві зносини в інший спосіб, наприклад, шляхом настирливих пропозицій вступити в статеві зносини або шляхом обману чи зловживання довірою (освідчення в коханні, завідомо неправдива обіцянка укласти шлюб, сплатити за сексуальну послугу тощо), не можуть кваліфікуватися за ст. 152 КК України (п. 1 постанови ПВСУ від 30 травня 2008 р.). Те саме стосується й ст. 153 КК України. За новою редакцією ст. ст. 152, 153 не передбачають вичерпного переліку дій, якими б обумовлювався факт зґвалтування чи сексуального насильства. Вочевидь, згода потерпілої особи, яка отримана обвинувачуванним шляхом обману чи зловживання довірою, не може визнаватися добровільною. Інше вирішення питання буде суперечити положенням чинного Цивільного кодексу України (ст. 230) і позбавить можливості обґрунтувати кримінальну відповідальність за шахрайство. За такого підходу якщо й не вся, то як мінімум переважна частина чоловічого населення України може бути сміливо притягнута до відповідальності за зґвалтування.

На сучасному етапі розвитку вітчизняної кримінально-правової системи, особливо таких її складників, як застосування кримінально-правових норм і кримінально-правова правосвідомість правозастосувачів [8]. Принаймні міжнародні інституції не наполягають на негайній трансформації уявлень щодо сутності таких злочинів і приведенні їх у відповідність до європейських «стандартів» в обмін на певні переваги для України. А тому ще залишається надія на те, що Закон від 6 грудня 2017 р. якимось дивом не набере чинності.

Висновки. Отже, проаналізувавши низку нормативних актів, думок учених і практиків, можна резюмувати таке. Одним із нововведень є закріплення в Законі України від 6 грудня 2017 р. № 2227-VIII гендерно нейтральних визначень зґвалтування (ст. 152 КК України) і відмінного від нього сексуального насильства (ст. 153 КК України), у яких природні біологічні відмінності між чоловіком і жінкою до уваги не беруться. За деяких обставин обман може бути розцінено як спосіб учинення злочину, передбаченого ст. 152 КК України. Щодо перспектив реформування, то в найближчому майбутньому можливе запровадження реєстру педофілів. Однак вищезазначене питання є досить дискусійним і потребує детального обговорення задля нормального функціонування зазначеного реєстру. Також варто наголосити на тому, що Законом України від 14 березня 2018 р. ст. 155 КК України викладена в новій редакції, згідно з якою злочиним визнаються статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Якщо в минулій редакції КК України насильством визнавалося лише фізичне, то тепер використання винним матеріальної або службової залежності потерпілої особи та погрози знищення, пошкодження або вилучення майна потерпілої особи чи її близьких родичів або погрози розголосити відомості, що ганьблять її чи близьких родичів, розглядається як кваліфікуючі й особливо кваліфікуючі ознаки. Проте, враховуючи сучасні реалії, найкращим напрямом реформування системи злочинів проти статевої свободи і статевої недоторканності особи була б відсутність будь-якого реформування.

Список використаних джерел:

1. Холод О.П. Поняття, спільні ознаки та класифікація злочинів проти статевої свободи і статевої недоторканності особи. URL: <http://radnuk.info/statti/569-kvalif/15200-2011-01-21-10-05-35.html>.
2. Рожко Т.А. Деякі питання кримінально-правової класифікації злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності. URL: <http://liber.onu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/9988/151-153.pdf;jsessionid=CD4DE0F327976402D2CA6A79A728DA0D?sequence=1>.
3. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практичний посібник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Северодонець: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. 92 с.
4. Чугуніков І.І. Система статевих злочинів за кримінальним законодавством України: проблеми вдосконалення. Сучасне кримінальне право Укра-

їни: наукові нариси: монографія / за ред. Н.А. Мирошниченко, Є.Л. Стрельцова. Одеса: Юридична література, 2017. С. 323–348.

5. Відкритий реєстр педофілів в Україні. Чи допоможе це запобігти злочинам по відношенню до дітей. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/vidkritij-rejestr-pedofiliv-v-ukrajini-chi-dopomozhe-tse-zapobihti-zlochynam-po-vidnoshennju-do-ditej-2485536.html>.

6. Кваліфікація злочинів: навч. посіб. / Г.М. Анісімов, О.О. Володіна, І.О. Зінчен-

ко та ін.; за ред. М.І. Панова. Харків: Право, 2016.

7. Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 6 грудня 2017 р. Голос України. 2018. № 6 (6761).

8. Баулін Ю.В. Вибрані праці. Харків: Право, 2013. 928 с.

Статья посвящена исследованию преступлений против половой свободы и половой неприкосновенности, а именно: определению понятия преступлений против половой свободы, анализу некоторых составов преступлений раздела IV Особенной части Уголовного кодекса Украины, практики квалификации данной категории преступлений, законодательным изменениям в регулировании вышеупомянутого вида преступлений.

Ключевые слова: преступления против половой свободы и половой неприкосновенности, изнасилование, половая свобода, половая неприкосновенность, неестественные половые сношения, реєстр педофілов, несовершеннолетний, лицо, не достигшее шестнадцатилетнего возраста, половая связь.

The article is devoted to the study of crimes against sexual freedom and sexual integrity, namely: definition of the concept of crimes against sexual freedom, analysis of some of the crimes of section IV of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine, the practice of qualification of this category of crimes, legislative changes in the regulation of the above-mentioned type of crimes.

Key words: crimes against sexual freedom and sexual integrity, rape, sexual freedom, sexual immunity, unnatural sexual intercourse, pedophile registry, minor, person under sixteen years of age, sexual intercourse.

